Diplom
Dørpartiet Klitgade 12

FREDERIKSHAVN BYFOND

BYFONDENS PRÆMIERING 2012

Præmieringsbeskrivelse: Dørpartiet Klitgade 12

Ejere:
Henrik og Inger Wadmann

Klithuset er tegnet af arkitekt N. Østergaard i 1907 og opført til herredsfuldmægtig Johannes Vogelius. Han var yngste søn af redaktør Michael Vogelius, der var både stifter og ejer af byens konservative Frederikshavn avis. Hans onkel Johannes Steenstrup Vogelius var i øvrigt by-og herredsfoged i Frederikshavn.

Redaktørsønnen Johannes kom i lære som jurist hos onkelen. Han blev gift med apoteker Tvedes datter Marie Elisabeth og sammen slog de sig ned i Klithuset efter en bryllupsrejse rundt i Europa.

Med retsreformen i 1919 flyttede familien til Grenå, da han blev ansat som dommer i Grenå, - og i øvrigt senere borgmester samme sted. Klitgade 12 blev solgt og havde forskellige ejere indtil det endte hos advokat Kammer Petersen. En mand som var både berygtet og berømt, - alt efter om man havde ham som anklager eller forsvarer.

Indtil 1956, hvor Flådestationen tog en stor bid af Frederikshavns berømte Sønderstrand, var huset beliggende lige over for byens bedste badefaciliteter. Det var oprindeligt en kæmpestor grund og den gæstfrie Kammer Pedersen havde givet lov til at lave en cykelbane på grunden til sine egne og kvarterets børn.

Desværre har tidernes ugunst kappet et stort stykke af haven, hvor der samtidig ud mod Europavej er opført en nyere villa.

Huset er smykket med et smukt dørparti, som er blevet restaureret håndværksmæssigt korrekt efter alle kunstens regler. Det smukke træværk og dørens udskårne detaljer, de billedskårne blomsterrosetter, træder nu igen frem som en værdig og fin velkomst til det flotte hus. Et billedskærerarbejde som det vi ser her, overlever i dag kun professionelt i bevaringsværdige bygninger, og Byfonden vil gerne anerkende Henrik Wadmann for restaureringsarbejdet på fordøren, og tildeler derfor vores diplom for dette unikke stykke håndværk.

Diplom
Schousvej 2

BYFONDENS PRÆMIERING 2012

Præmieringsbeskrivelse: Schousvej 2

Ejer:
Laila Marianne Lie

Rådgiver og udfører:
Ulrik Bisgård

Huset er formentligt opført til fiskehandler Julius Brønnum i 1921. Ifølge arkiverne er det opført af tømrermester N. Larsen, som sandsynligvis er blevet inspireret af arkitekt Ulrik Plesner, da det på mange måder kan minde om de huse, som arkitekt Ulrik Plesner tegnede og opførte som arkitekt for Skagensbanen.

Huset ligger på vejen til Schous plantage, som skibsprovianteringshandler og kutterreder P. Schou i Havnegade ejede. Selve plantagen lå for enden af Plantagevej, som i øvrigt blev delt i forbindelse med fremføringen af privatbanen til Sæby i 1899.

Selve huset er en tidstypisk murermestervilla, hvor en gennemført restaurering med nyt tegltag og med tagrender har respekteret husets oprindelige arkitektoniske stil og bevaret det oprindelige bygningsudtryk. Huset er et flot hus med mange smukke detaljer.

Det er prisværdigt at skorstenen, som i en periode har fremstået som en cementskorsten, er ført tilbage til den oprindelige fremtoning som muret skorsten, idet skorstenen er en vigtig del af husets æstetiske helhed. Det er ligeledes værd at bemærke, at det blanke murværk på bygningen er bevaret - med så smukt et murværk ville det være synd at pudse eller vandskure facaden.

Byfonden vil gerne anerkende den respektfulde restaurering af denne tidstypiske murermestervilla, der hermed har bevaret sit helhedsindtryk som af et af byens ældre huse. Derfor ønsker vi at tildele huset Byfondens diplom.

Plakette
Knivholt

FREDERIKSHAVN BYFOND

BYFONDENS PRÆMIERING 2012

Præmieringsbeskrivelse: Knivholt

Modtager af prisen:

Olav Madsen, ildsjæl
Vagn Clemmensen, næstformand i Knivholts bestyrelse
Poul Nielsen, EUC Nord

Lidt historie:

Herregården Knivholt kan spores helt tilbage til 1300-tallet. Trods forandringer, ombygninger, nedrivninger og genopbygninger igennem 600-700 år, fremstår hele anlægget med bygninger, gårdsplads, have- og parkområder stadig i en utrolig smuk harmoni.
Knivholt fik sine privilegier som herregård i 1419 og hører dermed til en af de yngste herregårde i området. Gården har sandsynligvis været brydegård under Lungernes hovedgård Odden. I forbindelse med politiske ægteskaber mellem Dronning Margretes politiske støtter, blev gården gjort til hovedgård for slægten Panter.

Frem til omkring år 1600 gik den i arv indenfor slægten og endte hos Mogens Juul den yngre, som i øvrigt skænkede store gaver til Flade kirke. Blandt andet kirkeklokken, stolestaderne og prædikestolen. Han gik desværre fallit i forbindelse med en økonomisk redningsaktion for sin bror, og Knivholt endte i en arvesag hos hovedkreditoren Ingeborg Skeel. Da hun døde barnløs overgik hendes godser til hendes fætre.

For Knivholt betød det overtagelse af slægten Arenfeldt, som var berygtet for dens heksebrændinger i 1600-tallets begyndelse. En Arenfeldt-søn forsøgte at tage livet af konen Karen Dyre med gift, men endte som fredløs flygtning. En af Karen Dyres sønner var Otte Arenfeldt, som samlede godserne Knivholt, Bangsbo, Lerbæk og Skaarupgaard. Jordejendommen blev ligeligt fordelt til Ottes tre sønner.

Mette Bille, som var enke efter sønnen, som havde fået Knivholt, solgte Fladstrand by fra i 1749. Derefter overgik Knivholt til borgerskabet. Blandt andet slægterne Rosborg og Møenboe. Sidstnævnte skabte et legat som skulle lønne Flade sogns lærere, så de kunne undervise fattige børn. Desuden ejede overauditør Ulldahl gården og hans kone inviterede i 1859 eventyrdigteren H.C. Andersen på besøg.

I 1903 eller 07 overtog ejeren af Hjallerup kro og markedsrettighederne samme sted Knivholt. Han indsatte sin søn som forpagter og indtil kommunens overtagelse af hele gården var det familien Frederiksen som ejede og boede på den gamle gård.

Under besættelsen inddrog den tyske besættelsesmagt en stor del af gårdens jord til reserveflyveplads for Aalborg lufthavn. I forbindelse med krigsafslutningen blev tusindvis af flygtninge interneret på gårdens jorder og efter besættelsen beholdt Frederikshavn kommune flyvepladsen og landbruget på gården kom aldrig i gang igen.

Olav Madsen blev ansat på Knivholt i august 1995, og Olav har siden da lagt helt sin sjæl i, og er lykkedes med at få en forfalden herregård forvandlet til det fantastiske multikulturcenter det er i dag. Udfordringen har gennem mange år altid været at komme så langt så muligt med renoveringen for de få midler der var til rådighed. Uddannelses-institutionerne har til stadighed været til meget stor støtte.

Den nuværende hovedbygning er opført i 1906, og selve renoveringen er gennemført med stor respekt for den oprindelige bygnings arkitektur og den håndværksmæssige fremtoning. Arbejdsprocessen har været utraditionel, idet arbejdet er gennemført som et beskæftigelsesprojekt for unge, herunder også unge i samfundstjeneste samt folk i jobtræning, - under erfaren vejledning. Hovedbygningen har blandt andet fået nyt tegltag og ”genopfriskning” af mur-detaljer/ornamentik m.m., udført efter de gamle håndværks traditioner.

Den historiske herregård som fylder meget i den frederikshavnske bevidsthed skal i dag præmieres. En præmiering, som rigtig mange har andel i og kan være stolte af. Det er derfor en stor fornøjelse at kunne give Byfondens fornemste pris, nemlig plaketten til netop Knivholt.

Plakette
Hånbæk

BYFONDENS PRÆMIERING 2012

Præmieringsbeskrivelse: Hånbæk

Repræsentanter for Hånbæk:
Kim Madsen og Bjarne Wallentin

Rådgiver:
ArkiNord v/Carsten From

Lidt historie:
I slutningen af 60érne skulle der opføres et stort etagebyggeri på gården Hånbæks jord. I de vilde tressere blev befolkningstallet i Frederikshavn spået til, at der i dag skulle være 60.000 mennesker indenfor den daværende bygrænse. Sådan blev det ikke, og som Storm P sagde, er fremtiden vanskelig at spå om, så oliekrisen, p-pillen og kvindefrigørelsen er sikkert nogle af de faktorer der tog brodden af den forventede stigning….

Det store byggeri blev opført efter tidens moderne metoder, i den type bebyggelsesplan som bærer navnet ”kransporplanlægning”, hvor det skulle være nemt og effektivt at gennemføre store etagehus- bebyggelser. Det blev til i alt 664 lejligheder i Frederikshavn Boligforenings afdeling 12. Store flotte lejligheder med udsyn over byen, havnen og bakkerne. Ud over lejlighederne blev der etableret fire butikker og tre institutioner i bebyggelsen.

Hånbæks historie fra slutningen af 60’erne med boligforeninger der konkurrerede og forbyggede sig med for store og dyre lejligheder til følge, kan der læses meget mere om i en pjece, der lige er kommet på gaden. Her fortælles der om Hånbæk fra 1969 til 2012.

Hånbæks historie er en historie, der fortæller om manglende lejere, økonomiske op- og nedture, og boligstøtte der gjorde at familier med lav indkomst og mennesker på overførselsindkomst fik støtte for at flytte ind i byggeriet. Som tiden gik, udviklede Hånbæk sig som mange tilsvarende bebyggelser rundt om i landet desværre til moderne ”næsten-slum”, med nedslidning og med en sammensætning af beboere uden tilstrækkelige ressourcer nok til at engagere sig i Hånbæks liv.

Baggrunden for den omfattende omstrukturering af hele området og moderniseringen af blokkene, der er gennemført kan sammenfattes under fire forhold: Det byggetekniske, det sociale, det oplevelsesmæssige og det normmæssige. I forbindelse med den gennemgribende renovering, gik man radikalt til værks med nedrivning af 4 af de 19 blokke. Der blev arbejdet bevidst med at få ændret det arkitektoniske udtryk og det monotome i byggeriet. Man gik fra 7 til 37 forskellige lejlighedstyper, og nedbrydningen af de fire blokke fik skabt en åbning mod det samfund som omgiver Hånbæk.

Hvor Hånbæk i en periode har været præget af fraflytning og uden en modsvarende interesse for tilflytning, er bebyggelsen i dag blevet et særdeles eftertragtet sted at bo.

Bebyggelsesplanens friarealer er bearbejdet landskabeligt og er totalt omlagt, så de er blevet til meget attraktive arealer til leg og ophold for såvel børn som voksne. De nære friarealer og adgangsområderne ved indgangene er ligeledes renoveret med et meget positivt og venligt ”velkommen her”- udtryk til følge. De flotte indgangspartier er blevet niveaufrie, og med elevatorer er tilgængeligheden blevet optimal. Bebyggelsesplanens tidligere lange lige og triste linier og flader er således brudt op og tilført variationer både i belægningsmønstre og beplantning.

Ved en gennemtænkt og idérig indsats er blokkene med de oprindelige ensformige facader og gavle, blevet transformeret til blokke, der med variation i materialer og farver ikke alene har forbedret bygningerne teknisk, men også løftet dem op på et plan hvor de er på niveau med de bedste etageejendomme, der opføres i vore dage. Arkitekturen er afklaret, rolig og smuk,- og man har med stor dygtighed undgået at give det hele så meget ”spræl” at det ville blive Tivoli-agtigt. På de enkelte blokke er der i øvrigt valgt forskellige tagmaterialer som et af de tiltag, der er med til at bryde fortidens monotone bygningsudtryk.

Med baggrund i dette kolossale og på alle måder kvalitetsmæssige løft, som er markant for både bebyggelsen selv og for byen Frederikshavn, vil vi tildele Hånbæk Byfondens fornemste pris, plaketten.

Glentevej 6

Ejere: Louise og Tommy Toft Jensen

Glentevej er en af vejene i Ørnevejskvarteret, hvor man ser mange smukke huse som er opført i perioden 1870 og helt frem til 1950. Med skiftende byggestil i den relativt langstrakte udbygning af kvarteret ser man flere forskellige stilarter i kvarteret.

Glentevej 6 er et eksempel på modernisering af en funkis bungalow. Huset har gennemgået en omfattende modernisering, der er sket med stor respekt for de oprindelige proportioner, så huset i dag fremstår som en stilsikker helhed. Set ude fra vejen, har huset tidligere været "gemt væk", men i dag er grunden blevet ryddet for store træer og anden beplantning, så huset nu er kommet frem i lyset, og dermed kommet bedre til sin ret.

Husets oprindelige røde murværk er i forbindelse med renoveringen blevet pudset hvidt (sandsynligvis pudset med skalcem).

Bygningen fremstår nu som en meget harmonisk og velholdt villa/2-etages bungalow. Vinduer, døre, lamper, tagrender og nedløbsrør og en række bygningsdetaljer i øvrigt, er - sammen med det smukke lyse haveanlæg - medvirkende til at give et meget positivt helhedsindtryk.

Trigon

Ejer: Trigon a/s

Ansvarlig for byggeriet:
Jørgen Olesen

Rådgiver på byggeriet: Arkinord.

Rådgiver på design:
LBB3 arkitekterne

Firmaet Trigons nye bygningskompleks er et godt eksempel på at et erhvervsbyggeri, ud over at skulle leve op til at være funktionelt, også kan fremstå enkelt og sobert i sin arkitektur. Der er gjort meget ud af at demonstrere at en erhvervsvirksomhed med en produktionsbygning og en administrationsbygning kan fremstå i en arkitektonisk og harmonisk helhed. I mange tilfælde ser man, at der er gjort meget ud af udformning af en virksomheds administrationsbygning, medens der ikke er gjort noget ved produktionsbygningen. I Trigons tilfælde er der gjort meget ud af at koordinere bygningerne arkitektonisk. Facadebeklædningen er med sin mørke og enkle fremtræden et eksempel på at det er muligt at opføre erhvervsejendomme med andre beklædninger end den grå beklædning vi kender under kælenavnet "frossen strandbred".

En helt speciel, og meget synlig detalje, er en unik skilteløsning med virksomhedens logo støbt som meterhøje beton-bogstaver, opstillet i den grønne rabat ud mod vejen. Det er en skiltning som sammen med bygningen slår nye toner an for erhvervsbyggeri i Frederikshavn.